

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS.NKPS.431.7.10.2026.EL

Pani
Agnieszka Jezierska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Kamieniecka 11
58-512 Stara Kamienica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(W dniu 11.06.2026 r. doręczono kontrolowanemu projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.)

Wrocław, 29 czerwca 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agnieszka Jezierska zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy od dnia 1.02.2018 r. do nadal. (akta kontroli str.39)
Zakres kontroli	Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów od dnia 1.01.2025 r. do dnia 18.05.2026 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, ¹ 2. art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ² , 3. art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ³ , Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r. (PNK-K.430.2.2025.TS).
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Od dnia 18 maja 2026 r. do dnia 15 czerwca 2026 r.
Kontrolerzy	1. Ewa Lasota – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.215.2026.EL z dnia 21 kwietnia 2026 r., 2. Agnieszka Toporowska-Karp – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.216.2026.EL z dnia 11 kwietnia 2026 r. (akta kontroli str.17-20)

¹ (t. j. Dz. U 2025 r., poz. 428)

² (t. j. Dz. U z 2026 r., poz. 158)

³ ((t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 79) – zwana dalej ustawą o pomocy uprawnionym do alimentów.

I. Ocena kontrolowanej jednostki

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów realizację przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zakresie okresów objętych kontrolą oceniono **negatywnie**.

II. Ustalenia kontroli

Kontrola w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy została przeprowadzona w dniu 18 maja 2026 r.

Techniki zastosowane podczas postępowania kontrolnego:

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie listy wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, listy wypłat za okresy objęte kontrolą, dokumentacji zawartej w teczkach osób pobierających, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które złożyły wnioski o przyznanie świadczeń w okresach objętych kontrolą, akt dłużników alimentacyjnych oraz innych dokumentów przedłożonych przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy Panią Agnieszkę Jezierską.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i udzielali wyjaśnień:

1. Pani Agnieszka Jezierska – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy został powołany na mocy Uchwały nr XIII/55/90 Gminnej Rady Narodowej w Starej Kamienicy z dnia 27 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą nr VI.30.2019 Rady Gminy Stara Kamienica z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr GOPS.011.3.2023 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 1.03.2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy.

(akta kontroli str.43)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

1. Pani Agnieszka Jezierska – Kierownik GOPS w Starej Kamienicy – zatrudniona od dnia 1.07.2017 r., na stanowisku Kierownika od dnia 1.02.2018 r. do nadal,

[Redacted text block]

(akta kontroli str.45)

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy informuje osoby ubiegające się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego o terminach składania wniosków poprzez zamieszczanie informacji na tablicy informacyjnej w siedzibie Ośrodka oraz w pouczeniu decyzji. Ponadto informacje o terminach składania wniosków udzielane są telefonicznie lub osobiście przez pracowników”.

(akta kontroli str.57)

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy realizuje wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego w formie przelewu na rachunek bankowy wskazany przez wnioskodawcę.

(akta kontroli, str.53)

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy pracuje w poniedziałek w godzinach 8.00 – 16.00
wtorek-piątek w godzinach 7.00-15.00

(akta kontroli str.55)

Z informacji przekazanej przez Kierownika GOPS w Starej Kamienicy wynika, iż: *„W okresie od 1.01.2025 r. do 18.05.2026 r. nie było skarg na działalność Ośrodka”.*

(akta kontroli str.59)

A) Sprawy organizacyjne:

Wójt Gminy Stara Kamienica upoważnił:

- [REDACTED]
- a) do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania w tych sprawach decyzji, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w tych sprawach, przekazywania informacji gospodarczych – Zarządzenie nr 41/8/2017 z dnia 3.07.2017 r.,
 - b) do występowania w imieniu organu właściwego dłużnika z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – Zarządzenie (brak numeru) z dnia 20.09.2021 r.,
 - c) do wykonywania czynności związanych z przekazywaniem informacji gospodarczych do Krajowego Rejestru Zadłużonych – Zarządzenie nr 0050.56.2026 z dnia 15.05.2026 r.

- [REDACTED]
- a) do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania w tych sprawach decyzji, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w tych sprawach, przekazywania informacji gospodarczych – Zarządzenie nr 0052.68.3.2023 z dnia 1.08.2023 r.,
 - b) do wykonywania czynności związanych z przekazywaniem informacji gospodarczych do Krajowego Rejestru Zadłużonych – Zarządzenie nr 0050.55.2026 z dnia 15.05.2026 r.

(akta kontroli str. 47-52)

W okresie objętym kontrolą Pani Agnieszka Jezierska Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy nie posiadała imiennego upoważnienia organu właściwego do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wymaganych na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴ oraz imiennego upoważnienia organu właściwego do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w tych sprawach zgodnie z art. 8b ww. ustawy⁵.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W odpowiedzi na ustalenia kontroli dotyczące braku imiennego upoważnienia do realizacji zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych oraz podejmowania działań i wydawania decyzji wobec dłużników alimentacyjnych, informuję, że posiadane upoważnienie uznawano do tej pory za prawidłowe. Upoważnienie, które jest wystawione na Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy, było przedmiotem analiz radcy prawnego, który stoi na stanowisku poprawności posiadanego upoważnienia. Ponadto uchybienie ma charakter formalny i nie wpłynęło na prawidłowość realizowanych czynności. Kierownik działał w zakresie powierzonych obowiązków i za zgodą organu właściwego. W celu wyeliminowania podobnych sytuacji w przyszłości wdrożono działania porządkujące, polegające na uzupełnieniu wymaganej dokumentacji”.

(akta kontroli str. 151)

Na wstępie należy zaznaczyć, iż wśród skontrolowanych spraw nie było decyzji oraz pism podpisanych przez Kierownik GOPS w Starej Kamienicy. Decyzje były podpisywane przez upoważnionych pracowników GOPS w Starej Kamienicy.

Zarządzeniem nr 41/1/2017 z dnia 3 lipca 2017 r. Wójt Gminy Stara Kamienica upoważnił Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydawania w tych sprawach decyzji, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w tych sprawach, przekazywania informacji gospodarczych.

⁴ „Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji”

⁵ Organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub innej jednostki organizacyjnej gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

Z akt sprawy wynika, iż Pani Agnieszka Jezierska jest Kierownikiem GOPS w Starej Kamienicy od 1.02.2018 r., a zatrudniona jest od 1.07.2017 r., czyli w dniu wydania zarządzenia przez Wójta Gminy Stara Kamienica nie była Kierownikiem ww. jednostki.

Ponadto odnosząc się do wyjaśnień należy zauważyć, iż w piśmiennictwie powszechnie przyjmuje się, że upoważnienie musi być skierowane do konkretnego pracownika, a nie osoby zajmującej określone stanowisko. Powinno ono określać rodzaj spraw, które z upoważnienia organu może on załatwiać.

W doktrynie trafnie wskazuje się, że upoważnienie na podstawie art. 268 a k.p.a. (zwane także pełnomocnictwem administracyjnym), winno być udzielone na piśmie. „*Udzielenie upoważnienia nie jest uzależnione od stanowisk i funkcji, lecz od merytorycznych przesłanek prawidłowego wykonywania kompetencji organu przez konkretną osobę (J. Borkowski w: "Kpa. Komentarz" CH Beck 2006 s. 888). Upoważnienie może być załącznikiem do zakresu czynności danego pracownika; realizuje się wówczas jego indywidualny charakter (Cz. Martysz w: "Kpa. Komentarz" Zakamycze 2005 t. II s. 602-603). Upoważnienie to może także wynikać z regulaminu organizacyjnego (wyrok NSA z 13.03.1997- SA/Bk 781/96, akceptowane przez M. Jaśkowską w: "KPA. Komentarz" Zakamycze 2005, str.1118).*

*Przyjęte w powołanych przepisach rozwiązanie pozwala na usprawnienie działań organów administracji publicznej, gdzie obowiązuje zasada jednoosobowego kierownictwa. Udzielone w oparciu o art. 20 ust. 3 uśr i art. 39 ust. 2 usg pełnomocnictwo skutkuje jedynie tym, że zmienia się osoba wykonująca kompetencje organu przez podejmowanie czynności w prawnych formach działania administracji publicznej. Jednak pracownik upoważniony do wykonywania kompetencji organu nie staje się przez to organem administracji, wykonuje on bowiem kompetencje organu, lecz ich nie posiada. Ponieważ działania podmiotu upoważnionego zaliczane są na rachunek organu upoważniającego, traktowane są jako jego rozstrzygnięcia (J. Borkowski op. cit. s. 886-887 nb 2 i 4). W konsekwencji decyzje wydane przez upoważnione osoby są w rzeczywistości decyzjami wydanymi przez organ, który udzielił im stosownego i wymaganego przepisami upoważnienia”.*⁶

W dniu 29.05.2026 r. do Wydziału Polityki Społecznej wpłynęło Zarządzenie Wójta Gminy Stara Kamienica nr 0050.66.2026 z dnia 29 maja 2026 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania w tych sprawach decyzji, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w tych sprawach, przekazywania informacji gospodarczych dla Pani Agnieszki Jezierskiej.

(akta kontroli str. 185)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. brak imiennego upoważnienia dla Kierownika GOPS w Starej Kamienicy do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania w tych sprawach decyzji, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w tych sprawach.

Działalność GOPS w Starej Kamienicy w obszarze spraw organizacyjnych oceniono **negatywnie**.

⁶ IV SA/Po 440/07 - Wyrok WSA w Poznaniu z 2007-11-07

W związku z przedstawieniem aktualnego imiennego upoważnienia dla Kierownika GOPS w Starej Kamienicy odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie.

B) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie od 1.01.2025 r. do dnia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy przyznał pomoc z funduszu alimentacyjnego 33 osobom uprawnionym. Wsparciem w tej formie objęto 21 rodzin.

(akta kontroli str.62)

W okresie objętym kontrolą wypłacono 396 świadczeń na łączną kwotę 226 338,29 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 355 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 41 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

(akta kontroli str.61)

W powyższym okresie Ośrodek wydał 34 decyzje administracyjne w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym 1 decyzję odmowną. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

(akta kontroli str.62)

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 8 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 6 decyzjami administracyjnymi dla 6 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.P.H. – GOPS 530.FA.000004.10.2025 z dnia 14.10.2025 r.

2.Z.G. – GOPS 530.FA.000001.09.2025 z dnia 25.09.2025 r.

3.M.J. – GOPS 530.FA.000006.10.2025 z dnia 1.10.2025 r.

4.A.T.- J. – GOPS 530.FA.000003.10.2025 z dnia 14.10.2025 r.

5.A. L.- P. – GOPS 530.FA.000002.10.2025 z dnia 14.10.2025 r.

6.J.M. – GOPS 530.FA.000009.10.2025 z dnia 20.10.2025 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej. Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 1 000,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń

następowała zgodnie z art. 20 ust. 4 -7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁷.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39⁸ i art. 46⁹ k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawach nr 1(P.H.), nr 3 (M.J.), nr 4, (A.T - J.) nr 5 (A.L. - P.), nr 6 (J.M.) w decyzjach przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Organ błędnie formułuje rozstrzygnięcia (osnowę) decyzji przyznających prawo do ww. świadczeń dla niepełnoletnich osób uprawnionych wskazując „przyznać Pani – (przedstawiciel ustawowy osób uprawnionych) świadczenie”.

Tym samym naruszony został art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a. oraz art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów .

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sytuacji, gdy uprawnionym jest małoletni organ kieruje decyzję do przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej. Organ wydając decyzję w sprawie przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, w jej rozstrzygnięciu błędnie wskazywał komu przyznał świadczenie. Decyzja jest skierowana do osób uprawnionych, natomiast w samym rozstrzygnięciu zapisane jest „przyznać Pani świadczenie w formie”, a powinno być „przyznać świadczenie w formie”. Powyższy błąd skorygowany zostanie w kolejnych decyzjach w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego”.

(akta kontroli str.89-98)

⁷ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 30 listopada tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 31 października danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 grudnia tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada do dnia 30 listopada danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 stycznia następnego roku.

⁸ Organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej "adresem do doręczeń elektronicznych", chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo w siedzibie organu. § 2. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem: 1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy (...).

⁹ Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu.

2. W sprawach nr 1 (P.H.) oraz nr 5 (A.L. - P.) wypłata świadczeń z funduszu została zrealizowana przed doręczeniem Stronie ww. decyzji. Przykładowo w sprawie nr 1 (P.H.) decyzja została odebrana w dniu 6 listopada 2025 r. (tzw. fikcja doręczenia), a wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego nastąpiła w dniu 22 października 2025 r. Natomiast w sprawie nr 5 (A.L. - P.) doręczenie decyzji nastąpiło w dniu 23 października 2025 r., natomiast wypłata nastąpiła w dniu 22 października 2025 r. Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 110 § 1 k.p.a.¹⁰.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) wypłaty świadczenia dokonano przed doręczeniem decyzji administracyjnej, ponieważ wydane decyzje w całości uwzględniały żądanie stron. Przyznano dokładnie takie kwoty i w takim zakresie, o jakie wnioskowali wnioskodawcy, co pozwoliło na niezwłoczne podjęcie wypłaty świadczeń, bez ryzyka naruszenia interesu stron lub konieczności dalszego oczekiwania na jej potwierdzenie. Dodatkowo podkreślenia wymaga, że nadrzędnym celem działania wynikającym z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest zapewnienie systemu wsparcia osób uprawnionych polegającemu przede wszystkim na dostarczeniu środków utrzymania osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów decyzje w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego są natychmiast wykonalne”.

(akta kontroli str.87)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. błędna osnowa decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
2. wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego przed odebraniem decyzji przez stronę.

Działalność GOPS w Starej Kamienicy w obszarze postępowania w przedmiocie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz terminowości przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

C) Postępowanie w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą w Starej Kamienicy zarejestrowanych było 59 dłużników alimentacyjnych.

Informację na temat dłużników alimentacyjnych oraz podejmowanych wobec nich działań przedstawia poniższa tabela.

¹⁰ organ administracji publicznej jest związany wydaną przez siebie decyzją od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych od 1.01.2025 r.	Liczba narastająco - stan na 18.05.2026 r.
1. Liczba Dłużników alimentacyjnych w gminie (wg stanu na 18.05.2026 r.)	59
2. Liczba otrzymanych od organu właściwego wierzyciela wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego (art. 3 ust. 5 ustawy)	22
3. Liczba przeprowadzonych przez organ właściwy dłużnika wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych	10
4. Liczba przekazanych komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasadzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	10
5. Liczba zobowiązań dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy	0
6. Liczba informacji przekazanych do właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	0
7. Liczba uzyskanych od starosty informacji o odmowie dokonania przez dłużnika alimentacyjnego czynności, o których mowa art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy	0
8. Liczba wszczętych postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	3
9. Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2
10. Liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
11. Liczba skierowanych wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego po wydaniu ostatecznej decyzji orzekającej uznanie dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2
12. Liczba wystąpień z wnioskiem do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami	3
13. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	1
14. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
15. Liczba wystąpień z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób	0
16. Liczba przekazanych do sądu informacji o bezczynności lub opieszałości komornika sądowego (art. 3 ust. 8 ustawy)	0
17. Liczba przekazanych informacji gospodarczych do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	61
18. Liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań	13

(akta kontroli, str.62-63)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. KBIG Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
2. InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej Infomonitor S.A.,

3. KRD Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
4. ERIF - ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

(akta kontroli, str.65)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy w okresie objętym kontrolą działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie wytaczał powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Nie otrzymano żadnych zgłoszeń w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, organ właściwy wierzyciela, jak również organ właściwy dłużnika nie jest zobligowany do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, albowiem ustawodawca przewidział w tym zakresie jedynie możliwość podjęcia takich działań”.

(akta kontroli, str.67)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec następujących dłużników alimentacyjnych:

1.S.P., 2.K.S., 3.M.H., 4.J.M., 5.A.T., 6.M.B.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Działania wobec dłużników alimentacyjnych były podejmowane terminowo.

W okresie objętym kontrolą GOPS w Starej Kamienicy posiadał konto w Krajowym Rejestrze Zadłużonych jednakże nie zamieszczał tam informacji, o których mowa

w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych¹¹ w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące, co wynika z art. 8 a ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹².

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek posiada dostęp do Krajowego Rejestru Zadłużonych. Organ podejmuje działania wynikające z art. 8a ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zakresie posiadanych i możliwych do pozyskania danych. W przypadku dłużników zagranicznych brak jest numerów PESEL, które stanowią niezbędny identyfikator do skutecznego przekazania informacji do biur informacji gospodarczej. Pomimo podejmowanych czynności wyjaśniających organ nie posiada możliwości samodzielnego ustalenia tych danych w każdym przypadku, co uniemożliwia realizację obowiązku wobec tej grupy dłużników”.

(akta kontroli str.85)

Powyższe wyjaśnienia zostały uznane przez Kontrolerów.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W okresie objętym kontrolą Organ nieterminowo występował do biur informacji gospodarczej z wnioskiem o aktualizację informacji gospodarczych dot. dłużników alimentacyjnych. Jedną z podstawowych zasad dotyczących działalności biur informacji gospodarczych jest aktualność udostępnianych za ich pośrednictwem informacji. Obowiązek zainicjowania aktualizacji informacji spoczywa na wierzycielu, który przekazał te informacje. Wynika on z art. 29 ust. 1¹³ i ust. 2¹⁴ ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r.¹⁵ o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Żądanie aktualizacji powinno być złożone niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od powzięcia przez wierzyciela stosownej informacji powodującej powstanie obowiązku aktualizacji. Z przedstawionego zestawienia wynika, że w miesiącu sierpniu 2025 r. organ nie dokonał aktualizacji.

(akta kontroli, str.69)

¹¹ (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1909)

¹² Organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia przyznawane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów zamieszcza w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacje, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1909), w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

¹³ W przypadku: 1) częściowego lub całkowitego wykonania zobowiązania albo jego wygaśnięcia, 2) powzięcia przez wierzyciela, który zawarł z biurem umowę, o której mowa w art. 12 ust. 1, wiadomości o odzyskaniu przez osobę uprawnioną utraconego dokumentu, którym posłużyła się osoba nieuprawniona, 3) powzięcia wiarygodnej informacji, że przekazane informacje gospodarcze są nieprawdziwe, 4) powzięcia wiarygodnej informacji o zmianie innych informacji gospodarczych przekazanych przez wierzyciela do biura, zgodnie z art. 14-18 - wierzyciel jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia tych informacji, wystąpić do biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu lub o posłużeniu się cudzym dokumentem, z żądaniem aktualizacji informacji gospodarczych, przekazując do biura aktualne dane.

¹⁴ W przypadku stwierdzenia faktu nieistnienia zobowiązania wierzyciel jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia tej informacji, wystąpić do biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu, z żądaniem usunięcia informacji gospodarczych dotyczących tego zobowiązania.

¹⁵ (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 85)

Tym samym został naruszony art. 29 ust. 1¹⁶ i ust. 2¹⁷ ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych¹⁸.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że „kto, będąc wierzycielem, w przypadku: 1) całkowitego wykonania zobowiązania albo jego wygaśnięcia, 2) stwierdzenia faktu nieistnienia zobowiązania, 3) powzięcia przez wierzyciela, który zawarł z biurem umowę, o której mowa w art. 12 ust. 1, wiadomości o odzyskaniu przez osobę utraconego dokumentu, o którym mowa w art. 17 - niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni, nie zażądał aktualizacji informacji od biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu lub o posłużeniu się cudzym dokumentem, podlega grzywnie do 30 000 złotych”¹⁹.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) ośrodek wyjaśnia, że aktualizacja danych dłużników alimentacyjnych w biurach informacji gospodarczej nie następowała na bieżąco z uwagi na znaczne obciążenie pracowników realizujących zadania z zakresu funduszu alimentacyjnego, dużą liczbę prowadzonych postępowań oraz konieczność równoczesnej realizacji innych obowiązków ustawowych. Dodatkowym utrudnieniem była konieczność weryfikacji danych dotyczących wysokości zadłużenia, spłat oraz aktualnej sytuacji dłużników na podstawie informacji przekazywanych przez komorników sądowych i innych podmiotów. Ośrodek nie miał na celu zaniechania obowiązków ustawowych, a stwierdzone nieprawidłowości wynikały z trudności organizacyjnych”.

(akta kontroli str.83)

2. W skontrolowanych sprawach Organ podejmując działania wobec dłużników alimentacyjnych, do których był zobowiązany jako organ właściwy wierzyciela jak i organ właściwy dłużnika, sporządzał pisma m.in. zawiadomienia z art. 209 k.k. w zw. z art. 304 k.p.k., zawiadomienia do dłużnika o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, wezwania na wywiad alimentacyjny jako GOPS, a nie jako organ właściwy, czyli wójt.

¹⁶ W przypadku: 1) częściowego lub całkowitego wykonania zobowiązania albo jego wygaśnięcia, 2) powzięcia przez wierzyciela, który zawarł z biurem umowę, o której mowa w art. 12 ust. 1, wiadomości o odzyskaniu przez osobę uprawnioną utraconego dokumentu, którym posłużyła się osoba nieuprawniona, 3) powzięcia wiarygodnej informacji, że przekazane informacje gospodarcze są nieprawdziwe, 4) powzięcia wiarygodnej informacji o zmianie innych informacji gospodarczych przekazanych przez wierzyciela do biura, zgodnie z art. 14-18 - wierzyciel jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia tych informacji, wystąpić do biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu lub o posłużeniu się cudzym dokumentem, z żądaniem aktualizacji informacji gospodarczych, przekazując do biura aktualne dane.

¹⁷ W przypadku stwierdzenia faktu nieistnienia zobowiązania wierzyciel jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia tej informacji, wystąpić do biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu, z żądaniem usunięcia informacji gospodarczych dotyczących tego zobowiązania.

¹⁸ (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 85 ze zm.), zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

¹⁹ Art. 47 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

Takie działanie narusza art. 2 ust. 9²⁰ i 10²¹ w zw. z art. 8 b²² i art. 12 ust. 1²³ i ust. 2²⁴ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik GOPS wyjaśnił:

„(...)Pisma zostają sporządzone na ustawionych systemowo drukach, ponieważ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę organizacyjną i administracyjną organu właściwego wierzyciela. Działania podejmowane były z upoważnienia organu właściwego wierzyciela – w granicach kompetencji wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Użycie tego oznaczenia wynika wyłącznie z przyjętego sposobu prowadzenia korespondencji, nie miało wpływu na właściwość organu ani ważność przy podejmowaniu decyzji”.

(akta kontroli str.99-104)

W odniesieniu do opisanej nieprawidłowości stwierdzić należy, że osoby sporządzające pisma, powinny dbać o to, aby były one sporządzone prawidłowo. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę, aby zawierały rzetelne dane, które nie będą powodowały niedomówień i wprowadzały innych uczestników postępowania w błąd. Brak należytego sporządzenia pisma pozostaje w sprzeczności z zasadą obowiązku informowania stron²⁵. Udzielenie upoważnienia dla pracownika GOPS do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych nie skutkuje tym, że GOPS staje się organem właściwym w tych sprawach.

3. W skontrolowanych sprawach Organ w zawiadomieniach kierowanych do dłużnika alimentacyjnego o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym wykazywał stan zadłużenia dłużnika z tytułu należności wobec wierzyciela alimentacyjnego.

²⁰ organ właściwy dłużnika - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego;

²¹ organ właściwy wierzyciela - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej

²² Organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub innej jednostki organizacyjnej gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

²³ Postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela.

²⁴ Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji

²⁵ . art. 9 k.p.a.

Organ winien działać na podstawie przepisów prawa²⁶. Przepis art. 27 ust. 7 pkt 2 zobowiązujący do poinformowania o wysokości zobowiązań wobec wierzyciela został uchylony.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²⁷ w zw. z art. 6 k.p.a.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...)W zawiadomieniach o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wskazywano stan zadłużenia dłużnika wobec wierzyciela alimentacyjnego, co wynikało z szablonu systemowego oraz praktyki mającej na celu pełniejsze zobrazowanie sytuacji dłużnika alimentacyjnego. Nie jest to informacja tajna, do której dłużnik winien nie mieć dostępu, wynika ona z prowadzonej egzekucji komorniczej. Jednakże organ odstąpi od zamieszczania tych informacji w kolejnych zawiadomieniach”.

(akta kontroli, str.105-108)

4. W skontrolowanych sprawach dłużników alimentacyjnych Organ we wnioskach o podjęcie działań kierowanych do organu właściwego wykazywał stan zadłużenia dłużnika z tytułu należności wobec wierzyciela alimentacyjnego.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...)We wnioskach o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego wskazano saldo zadłużenia wobec wierzyciela celem informacyjnym i pomocniczym dla prowadzenia działań wobec w/w. Wskazanie salda wynikało z ustawień szablonu w systemie, jednocześnie miało to jedynie usprawnić współpracę między organami”.

(akta kontroli, str.109-111)

5. We wszystkich skontrolowanych sprawach Organ nie dołączał do wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego informacji o rozpoczęciu realizacji decyzji przyznającej i terminie wypłat świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sporządzania takich informacji.

Takie zaniechanie narusza art. 27 ust. 8 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²⁸.

Kierownik Ośrodka oświadczył:

„ (...)Powyższe wynikało z dotychczas stosowanej praktyki prowadzenia postępowań, w ramach której wskazane informacje nie były wyodrębniane jako odrębny załącznik do

²⁶ art. 6 k.p.a.

²⁷ organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile adres zamieszkania dłużnika jest znany, oraz organowi właściwemu dłużnika: informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy, b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. poz. 732 i 1366) zaliczek alimentacyjnych, c) wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. z 1991 r. poz. 200, z późn. zm.) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

²⁸ do wniosku o (...) o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, o którym mowa w ust. 3a, organ właściwy wierzyciela, o którym mowa w ust. 3a, dołącza: (...) informacje o rozpoczęciu realizacji decyzji, o której mowa w pkt 1, i terminie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

wniosku egzekucyjnego. Uchybienie miało charakter formalny i nie wpływało na prawidłowość realizacji świadczeń ani prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Po dokonanych ustaleniach podjęto działania mające na celu ujednolicenie sposobu sporządzania dokumentacji oraz każdorazowe dołączanie wymaganych informacji do kierowanych wniosków''.

(akta kontroli str.113-114)

6. We wszystkich skontrolowanych sprawach działania podejmowane przez Organ zarówno jako organ właściwy wierzyciela jak i organ właściwy dłużnika były podejmowane z naruszeniem art. 35 k.p.a.²⁹ w zw. z art. 6 k.p.a.³⁰ w zw. z art. 25³¹ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa, tym samym zobowiązane są przestrzegać terminów określonych w przepisach.

W sprawie nr 1 (S.P.), nr 3 (M.H.) i nr 5 (A.T.) decyzje przyznające świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla osób uprawnionych zostały wydane w dniu 14.10.2025 r. W sprawie nr 2 (K.S.) decyzja przyznająca świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla osoby uprawnionej została wydana w dniu 1.10.2025 r., a w sprawie nr 4 (J.M.) decyzja przyznająca świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla osoby uprawnionej została wydana w dniu 25.09.2025 r. Organ dopiero w dniu 12.03.2026 r. w powyższych sprawach zawiadamiał organy Policji o możliwości popełnienia przez zobowiązanych przestępstwa z art. 209 § 1 k.k.³² w trybie art. 304 § 2 k.p.k.³³.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Z uwagi na fakt, że w ośrodku pracownicy zajmujący się sprawami dotyczącymi funduszu alimentacyjnego i dłużników alimentacyjnych zajmują się również świadczeniami rodzinnymi oraz fakt, iż okresy zasiłkowe obu świadczeń częściowo się pokrywają, nie było możliwym niezwłoczne sporządzenie zawiadomienia do organów ścigania z art. 209 k.k. w zw. z art. 304 k.p.k. w terminie określonym w art. 35 k.p.a. organ w pierwszej kolejności rozpatruje

²⁹ Organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania. Załatwienie sprawy w postępowaniu uproszczonym powinno nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia wszczęcia postępowania

³⁰ Zasada praworządności

³¹ W sprawach nieuregulowanych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

³² art. 209 § 1 kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku

³³ instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa

wnioski, by zachować kontynuację wypłat. Następnie zajmuje się działaniami dotyczącymi dłużników alimentacyjnych. Organ poczyni wszelkie starania, aby uniknąć w przyszłości podobnych działań''.

(akta kontroli str.115-122)

W sprawie nr 3 (M.H.) po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego w dniu 4.10.2025 r., organ wezwał dłużnika na wywiad alimentacyjny i do złożenia oświadczenia majątkowego dopiero 26.02.2026 r. W sprawie nr 4 (J.M.) po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego w dniu 25.09.2025 r., organ wezwał dłużnika na wywiad alimentacyjny i do złożenia oświadczenia majątkowego dopiero 10.02.2026 r. W sprawie nr 6 (M.B.) organ w dniu 1.12.2025 r. otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Wezwanie na wywiad alimentacyjny i do złożenia oświadczenia majątkowego zostało sporządzone dopiero 20.02.2026 r.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 3 (M.H.) i nr 4 (J.M.) wyjaśnił:

„Organ w pierwszej kolejności przyjmował wnioski i wydawał decyzje, by zachować kontynuację wypłat kierując się dobrem osób uprawnionych. Następnie zajmował się działaniami dotyczącymi dłużników alimentacyjnych. Powodem były także wzmożone obowiązki związane z okresem zasiłkowym w świadczeniach rodzinnych”.

(akta kontroli str.141-148)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 6 (M.B.) wyjaśnił:

„(...)Organ w pierwszej kolejności przyznawał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, by zachować kontynuację wypłat. Następnie zajmował się działaniami dotyczącymi dłużników alimentacyjnych. Organ poczyni starania naprawcze, by działania w tym zakresie były wykonywane terminowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa”.

(akta kontroli str.123-130)

W sprawie nr 3 (M.H.) Organ wezwał dłużnika alimentacyjnego w dniu 26.02.2026 r. do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnik mimo prawidłowo doręczonego wezwania, nie zgłosił się. Organ dopiero w dniu 6.05.2026 r. wszczął postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, do czego był zobowiązany na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³⁴.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 3 (M.H.) wyjaśnił:

„Uchybienie terminu wszczęcia postępowania o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nastąpiło wskutek przeoczenia. Nie miało ono charakteru celowego. Po stwierdzeniu omyłki niezwłocznie podjęto działania zmierzające do uzupełnienia niezbędnych czynności, aby bieżąco weryfikować terminy prowadzonych spraw celem uniknięcia podobnych sytuacji”.

(akta kontroli str.131-132)

W sprawie nr 1 (S.P.) Organ mając od 6.02.2026 r. wiedzę, że dłużnik nie mieszka pod wskazanym adresem dopiero w dniu 8.05.2026 r. poinformował komornika sądowego o tym

³⁴ W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego (...) organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

fakcie, występując z wnioskiem do komornika o ustalenie miejsca zamieszkania dłużnika w celu podjęcia wobec niego działań po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 1 (S.P.) wyjaśnił:

„Niedochowanie terminu miało charakter incydentalny i wynikało z przeoczenia w roku prowadzonych spraw. W międzyczasie podejmowano działania zmierzające do realizacji obowiązków wynikających z ustawy, w tym skierowano zawiadomienie do organów ścigania. Po stwierdzeniu uchybienia sprawę niezwłocznie uzupełniono”.

(akta kontroli str.133-136)

W sprawie nr 4 (J.M.) Organ w dniu 10.02.2026 r. wezwał dłużnika alimentacyjnego do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i złożenia oświadczenia majątkowego. Innych działań względem dłużnika nie podejmowano jako organ właściwy dłużnika. Organ dopiero w dniu 11.05.2026 r. poinformował komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika i ich efektach.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„ (...) Organ wyjaśnia, że informacja do komornika w sprawie p. J. sporządzona w dniu 11.05.2026 r. z opóźnieniem z przyczyn organizacyjnych oraz z uwagi na konieczność zgromadzenia i weryfikacji dokumentacji dotyczącej prowadzonych działań wobec dłużnika. W toku prowadzonego postępowania niezbędne było ustalenie aktualnego stanu sprawy. Na termin sporządzenia informacji wpływ miało również znaczne obciążenie pracowników realizujących zadania zakresu funduszu alimentacyjnego i postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, oraz konieczności zapewnienia terminowej realizacji świadczeń dla osób uprawnionych. Organ wskazuje, że opóźnienie nie wynikało z celowego zaniechania obowiązków. Lecz było skutkiem trudności organizacyjnych i kumulacji spraw wymagających pilnego procedowania. Jednocześnie podjęto działania mające na celu usprawnienie obiegu dokumentów oraz monitorowanie terminowości przekazywania informacji do komorników sądowych”.

(akta kontroli str.137-140)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. nieterminowe aktualizowanie danych o zadłużeniu dłużników alimentacyjnych w biurach informacji gospodarczej,
2. podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych i sporządzanie pism w sprawie jako GOPS, a nie jako organ właściwy, czyli wójt,
3. nierzetelne sporządzanie zawiadomień do dłużnika alimentacyjnego po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej,
4. nierzetelne sporządzanie wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych,
5. niesporządzanie informacji o rozpoczęciu realizacji decyzji przyznającej i terminie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
6. nieterminowe podejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych **oceniono negatywnie.**

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. błędna osnowa decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
2. wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego przed odebraniem decyzji przez stronę.
3. nieterminowe aktualizowanie danych o zadłużeniu dłużników alimentacyjnych w biurach informacji gospodarczej,
4. podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych i sporządzanie pism w sprawie jako GOPS, a nie jako organ właściwy, czyli wójt,
5. nierzetelne sporządzanie zawiadomień do dłużnika alimentacyjnego po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej,
6. nierzetelne sporządzanie wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych,
7. niesporządzanie informacji o rozpoczęciu realizacji decyzji przyznającej i terminie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
8. nieterminowe podejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Prawidłowo formułować rozstrzygnięcie (osnowę) w decyzjach dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego i przyznawać świadczenia z funduszu alimentacyjnego małoletnim osobom uprawnionym.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a. w związku z art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Realizację wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego rozpoczynać po doręczeniu Stronie decyzji.
Podstawa prawna: art. 110 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Terminowo aktualizować dane o zadłużeniu dłużników alimentacyjnych w biurach informacji gospodarczej.
Podstawa prawna: . art. 29 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzić jako organ właściwy. Sporządzać pisma w sprawach dotyczących dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy, czyli wójt, a nie jako GOPS.
Podstawa prawna: art. 2 ust. 9 i 10 w zw. z art. 8 b i art. 12 ust. 1 i ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Rzetelnie sporządzać informacje do dłużnika alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Rzetelnie sporządzać wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, we wnioskach o podjęcie działań kierowanych do organu właściwego nie wskazywać stanu zadłużenia dłużnika z tytułu należności wobec wierzyciela alimentacyjnego.

Podstawa prawna art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Sporządzać informacje o rozpoczęciu realizacji decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego, terminie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

Podstawa prawna: art. 27 ust. 8 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zw. z art. 8 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmować zgodnie z terminami określonymi w k.p.a..

Podstawa prawna: art. 35 k.p.a

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³⁵, Kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje pisemnie tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci dokumentu elektronicznego i w tej formie przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej oraz Wójtowi Gminy Stara Kamienica.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Stara Kamienica
2. a/a

³⁵ Patrz przypis 2

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	3984155.10723137.13663421
Nazwa dokumentu	wystąpienie pokontrolne GOPS Stara Kamienica 29.06.2026 r.pdf
Tytuł dokumentu	wystąpienie pokontrolne GOPS Stara Kamienica 29.06.2026 r
Sygnatura dokumentu	PS-NKPS.431.7.10.2026
Data dokumentu	2026-06-29 16:13:35
Skrót dokumentu	0D879A465B62FA88AB0C82181D7F12EFD6F 9E451
Wersja dokumentu	1.1
Data podpisu	2026-06-29
Sygnatariusz	Ewa Oleniacz
Stanowisko	Zastępca Dyrektora
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.134.5.5.
Data wydruku:	2026-07-06 08:59:15
Autor wydruku:	Lasota Ewa

